

SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, APRIL 2, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

OSVOBODILNO FRONTO — Največ zmede med komunisti samimi. Sedaj brez režimskih spijonov. Obnovljeni fašizem. Ta iz- je upravičen, ker sta komu- ni in fašizem v tem enaka, nameta ljudem vsako svobo-
VLJA VKUP STRIHA. — Trboveljske dru- je bil pred dvajsetimi leti kaneje za kraljevo diktatu- je sedaj naenkrat sposo- da je uslužbenec Titove dik- Nekatere ljudje lahko "svobode", če bi le našlo kako možnost, da se upre.
MAČEK - VELEBIT - RIT- TIG. — Ob teh cenitvah je zani- mivo hrvaško poročilo, da je znani komunistični hrvaški vo- dja Velebit bil poslan k Mačku v Pariz, da bi Mačka pregovoril, naj se vrne. Že prej so poslali znanega župnika Rittiga, pa Ma- ček ni hotel z njim govoriti. Ve- lebit da je Mačku stavil ponud- bo, naj pošlje dva ministra v Ti- tovo vladu in tako pomiri Hr- vate. Maček pa da je zahteval svobodne volitve. Po rezultatu teh volitev, da naj se dele mi- nistrska mesta. Zanimivo je vse- kako, ker kaže kako Hrvatje mi- slijo o položaju.
DUGA RESA. — Mnogo se je že pisalo o tem, kako delajo vse države, ki si jih je pridružila Rusija, sedaj je zanjo. To drži tudi o Jugoslaviji v veliki meri. Velika tekstilna tovarna v Dugi resu na Hrvaškem dela samo za Rusijo. Blago kot volna in bom- baž, ki pride v Jugoslavijo, da bi služilo tamkajšnjemu prebival- stvu, se predela v Dugi resu za Sovjetijo. Domače prebivalstvo pa ne more do obleke.

NOVI GROBOVI

Theresa Tojagich
Danes zjutraj ob 1 je naglo- ma umrla Mrs. Theresa Toja- gich, stanujoča na 1620 E. 26. St. Stara je bila 67 let in roje- na v Badljevinu, Jugoslavija, od- kod je prišla v Ameriko leta 1908. Zapuška moža Ilija, hčer Mrs. Mary Verner in vnuke. Po- greb bo v četrtek popoldne ob 2 iz Grdinovega pogrebnega zavo- da na Highland park pokopali- šče.
SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJE- NJE, POMAGAJMO JIM!

AMERIŠKI VOJAK JE PRETENTAL JAPONSKO BANKIRJE ZA \$38,000

Yokohama. — Ameriški ma- rin Pfc. Earl Brown, star 19 let, in doma iz Clarksburg, W. Va. je priznal, da je na zvit na- šin osleparil neko japonsko banko za 580,000 jenov, kar znaša v ameriški valuti \$38,- 500.
Vojak je prišel v banko s ponarejenimi listinami, ki so potrjevale, da je bančni pre- gledovalec, ki mora revidirati knjige. En dan je to delal.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Odvetnik Marjan Marolt izpoveduje, da je bil na- vzroč, ko so našli župnik iz Zaplane v jami pod Vranji- mi pečmi. Partizani so ga tje zavlekli in ubili. Poprej pa, kot se je še poznalo na telesu in kot so kasneje izpo- vedali begunci od partizanov, so ga strahovito mučili. Ali misli res kak ameriški partizan, da so taki umori in taka mučenja koristila svobodi slovenskega naroda? Kdo se še čudi, da so po takih dogodkih ljudje zgrabili za orožje, da se ubranijo partizanskih zveri?

Silen vihar je divjal na Pacifiku

Vse kaže, da bo Rusija ostala kot članica UNO

New York. — Dasi imata Per- zija in Rusija do srede čas od- govoriti na vprašanje končila UNO glede njiju sporazuma, pa je zdaj skoro gotovo, da hoče Rusija ostati včlanjena v orga- nizaciji združenih narodov, če- prav je poslanik Gromiko zadnji teden zapustil zborovalno dvor- ano.
Rusija je namreč plačala svoj poln asessment za obstoj te orga- nizacije, namreč vsoto \$1,723,- 000. Od večjih držav je Rusija edina, ki je že plačala ves asess- ment. Zed. države morajo pla- čati \$6,153,000, pa so plačale še- le \$500,000. Anglija mora pla- čati \$3,692,750, pa je plačala le \$300,000.
Ves asessment so plačale samo tri male države in sicer Belgija \$332,750, Nizozemska \$357,000 in Norveška \$169,000.

Iz raznih nasebin

Port Washington, Wis. — Po- kratki boleznj je za pljučnico umrla v bolnišnici Johana Ber- nik, stara 82 let in doma iz Škof- je Loke na Gorenjskem. Iz sta- rega kraja je prišla pred 45 leti. Z možem, ki je umrl že pred leti, sta si tukaj uredila svoj dom in ves čas živela v tej nasebini. Zapuška sina in hčer, v Jolietu, Ill., brata in več drugih sorod- nikov.
Chicago. — Pred nekaj dnevi je bil povišen od avta Blaž Me- dizer (Medizovec), ki je stano- val na severni strani. Nesreča se je pripetila zvečer na Cermak Rd. in Damen Ave., ko je šel pre- ko ceste. Poskodbam je podlegel zadnji pondeljek in bil do smrti v nezvesti. Star je bil 67 let, doma iz Zalega loga nad Škofjo Loko, v Ameriki od 1913. Po po- klilu je bil krojač. Tukaj zapu- šča ženo.

Berlin ima rekord kot mesto samo- morilcev

Berlin. — To mesto ima še vedno rekord, da je tam največ samomorov. Letos je že izvršilo samomor 350 oseb. Od avgusta do decembra lanskega leta pa si je končalo življenje 927 oseb.
Najbolj priljubljena je kandi- datom smrti vrvi, vendar se po- žene povprečno po ena oseba na dan tudi pod vlak.
Sredi poletja bodo šele obsodili nacije
Pariz. — Robert H. Jackson, član najvišjega sodišča Zed. držav in državni tožilec za Zed. države proti nacijem v Nuern- bergu, je izjavil, da zavezniško sodišče ne bo izreklo svoje ob- sodbe proti tem nacijem pred srede poletja. Dozdaj so samo trije od 21 podali svoj zago- vor.

Protest radi italijanske mornarice

Pariz. — Francosko časopisje je dvignilo protest, ker se vedno obstoja močna italijanska mor- narica. Francozi zahtevajo, da jim Italija vrne tonažo ladij, ki jo je vzela Franciji pod nem- škim pokroviteljstvom.

SRBI ZAHTEVAJO POSREDOVANJE ZA MIHAJLOVIČA

Združena srbska društva iz Greater Clevelanda so poslala brzojav predsedniku Trumanu, v katerem navajajo, da je Ameri- ka dolžna generalu Draži Mihaj- loviču in da ji ne more biti vse- eno, kaj se zgodi z njim, ki je zdaj v rokah Tita. V brzojavki apelirajo Srbi na predsednika Trumana, naj zavezniki posredu- jejo, da dobi gen. Mihajlovič pravično obravnavo, če je že ob- dolžen sodelovanja s sovražni- kom, ko vendar vsak ve, da se je boril za zavezniško stvar.

Junak iz Dunkirka je po dolgi bolezni umrl

London. — Maršal Gort, star 59 let, ki se je prosilavil s tem, da je odpeljal vso angleško ar- mado iz Evrope pri Dunkirku, je po dolgi bolezni umrl. Bil je daljni sorodnik angleškega kra- lja. Lanske jeseni je radi bole- zni odstopil kot načelnik gene- ralnega štaba in kot visoki ko- misar Palestine.
Šušil je v prvi svetovni vojni. Leta 1937 je bil povišan pre- ko 90 drugih generalov ter ime- novan načelnikom generalnega štaba, ki je največja vojaška stopnja v angleški armadi.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izroče- ni sledeči darovi za slovenske begunce: Mrs. Velič iz 61. ceste \$3, Frances Skully iz E. 64. ce- ste \$2, neimenovana \$10, Ana Sustar iz E. 45. St. \$1.
Za slovenske bogoslovce je da- rovala Mrs. Theresa Hrovat, Ed- na Ave., \$2.
Za pogorelo semenišče v Villa Angela so darovali: John Bren- nar, 1402 E. 40. St. \$2, Andy Uj- či, 1417 E. 63. St. \$1.
Iskrena hvala vsem skupaj za velikodušne darove za slovenske reveže.

Berlin ima rekord kot mesto samo- morilcev

Berlin. — To mesto ima še vedno rekord, da je tam največ samomorov. Letos je že izvršilo samomor 350 oseb. Od avgusta do decembra lanskega leta pa si je končalo življenje 927 oseb.
Najbolj priljubljena je kandi- datom smrti vrvi, vendar se po- žene povprečno po ena oseba na dan tudi pod vlak.
Sredi poletja bodo šele obsodili nacije
Pariz. — Robert H. Jackson, član najvišjega sodišča Zed. držav in državni tožilec za Zed. države proti nacijem v Nuern- bergu, je izjavil, da zavezniško sodišče ne bo izreklo svoje ob- sodbe proti tem nacijem pred srede poletja. Dozdaj so samo trije od 21 podali svoj zago- vor.

Protest radi italijanske mornarice

Pariz. — Francosko časopisje je dvignilo protest, ker se vedno obstoja močna italijanska mor- narica. Francozi zahtevajo, da jim Italija vrne tonažo ladij, ki jo je vzela Franciji pod nem- škim pokroviteljstvom.

Vihar je divjal vse od Havajev do Alaske in je zadel tudi zapadno ameriško obrežje. Po- ročila dozda kažejo, da je bilo 68 smrtnih žrtev.

Anchorage, Alaska, 1. aprila. — Ameriške mornariške oblasti so ukazale, da prebivalstvo takoj zapusti mesto Ko- diak in vse obrežne vasi. Vzrok temu je, ker prihaja poro- čilo, da se vale proti obrežju morski valovi, ki so visoki do 100 čevljev.
Danes se je razsrdilo morsko dno po Pacifiku in začelo goniti ogromne valove na vse strani. Valovi so z brutalno silo udarili na Havajsko otočje, na Alasko in na obrežje centralne Kalifor- nije. Vihar je zahteval najmanj 68 mrtvih, na milje dolgo črto razdejanih domov ter brez števi- la razbitih ladij.
Najbolj je bilo prizadeto od morskega viharja krasno mesto Hilo na Havajih. Iz razvalin so dozda dobili že 34 trupel. Mor- nariške oblasti sodijo, da je po razvalinami morda do 300 tru- pel. Valovi, ki so merili v višino do 50 čevljev nad normalo, so planili in divjali po nasebinah na obrežju.
Zadnje poročilo kaže, da je bilo na Havajih 46 človeških žr- tev. Od 5 do 10 oseb je izgubilo življenje, ko so valovi razdejali nek svetilnik v Alaski. V Kali- forniji so valovi potegnili z obre- žja v morje neko osebo. Kali- fornijsko obrežje je bilo prime- roma le malo prizadeto.
Nek poročevalec, ki se je z letalom podal nad mesto Hilo poroča, da je sila morskih va- lov zmečkala ogromna skladi- šča kot jajčne lupine.
V pristanišču Pearl Harbor ni vihar zadal nobene škode, poročajo v Honolulu je pa po- vzročil vihar do \$50,000 škode in tri osebe pogrešajo na Oahu.
Znanstveniki izjavljajo, da povzročajo take viharje. nemi- ri na morskem dnu, kar se več- krat pripetja na Pacifiku. Ladje, ki se nahajajo ob takem viharju na morju, niso v nevarnosti, ker se zibljejo z valovi Valovje napravljajo škodo samo na ob- režju, če ga doseže, ker buti z vso silo ob celino. Iz Alaske poročajo, da so čutili danes malo pred morskim viharjem potres.

TITO JE HUD RADI ZAVEZNIŠKIH LETAL

Belgrad. — Tito je povedal parlamentu, da so zavezniška le- tala plula nad jugoslovanskim ozemljem in da to ogroža var- nost in mir dežele. "Naš narod kaj takega ne more trpeti," je izjavil Tito.
Rekel je nadalje, da je Jugo- slavija radi tega protestirala že 28. februarja, pa ni prejela no- benega odgovora. Ni pa povedal, proti komu je bil protest naper- jen.

Sklad za vojaka

Sledeči novi darovi so prišli v sklad za hišo pohabljenemu vo- jaku Jos. Brodnicku: Društvo sv. Ane št. 4 SDZ je darovalo \$25, društvo Ložka dolina \$10, John Germ, gl. predsednik K. S. K. J., Pueblo, Colo \$10, Mrs. Ma- rry Bradač \$10, Sgt. Frederick Orehek \$10, George Kasunič, 7510 Lockyear Ave \$5.
Lepa hvala vsem in se tudi drugim priporočamo. Ako na- pravite ček, ga naredite na "Brodnick Disabled Hero Fund."
Poslajte ga na blaginjnika An- thony Brodnik, 1324 Giddings Rd. Cleveland 3, Ohio, ali pa lah- ko izročite v našem uradu.

Tesarji so vložili pri vladi obvestilo za stavko

Cleveland, O. — Unija tesar-jev (karpenterjev) AFL je vlo- žila pri delavskem tajniku v Washingtonu obvestilo, da bo sklicala v 30 dneh stavko svojih članov, če ne dosežejo svojih za- htev. Tako poroča predsednik Carl J. Schwarzer.
Unija zahteva za svoje člane 30 centov več na uro in sicer v okrajih Cuyahoga, Geauga in Lake. Poleg tega zahteva unija tudi 25 centov več na uro za predelavce.

Italijska bo dobila 25 mili- jonov posojila

Washington. — Eksporna- importna banka naznanja, da je dovolila Italiji \$25,000,000 po- sojila, s katerim denarjem bo Italija nakupila v Ameriki bom- baž.

TA DVA STA SE IZKAZALA KOT ZELO NEHVALEŽNA NAPRAM GOSPODARJU

Veteran Paul Carlson iz 4352 W. 143. St. Cleveland, O. je ku- pil dva mlada racoona. Imel ju je v štalici na dvorišču, kjer sta se prav dobro imela. Bila sta prav lučkani živalici, do- kler sta bila mlada. Toda bolj ko sta rasla, bolj sta bila objestna in dražljiva. Paul je sklenil, da jima bo podaril zlato svobodo, pa naj si pomagata po svetu, kakor vesta in znata. To sta mu pa grozno zamerila. Ko jima je ono jutro odprl vratica, sta se res poslužila zlato prosti- sti, ampak v veliko škodo gospo- darja. Pogrnala sta se namreč za njim in ga podila okrog hiše. Eden mu je skočil celo na roko ter mu odgriznil dva prsta.
To je bilo pa tudi sicer potr- pežljivemu gospodarju dovolj, pa je skočil v hišo po puško in pok, — pa sta nehvaležna racoo- na končala za ta svet.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nove plošče — John Sušnik, naznanja, da je dobil v prodajo nove gramofon- ske plošče, za katere je igral Kušarjev orkester. Stanejo po 75c in se dobe pri Norwood Ap- pliance & Furniture, 6104 St. Clair Ave.
Prva obletnica — V sredo ob sedmih bo daro- vana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojnega Pvt. Joseph W. Vihteliča v spomin prve oblet- nice njegove smrti.
Lahko naročite — Jerry Bohinc, lastnik North- east Sales and Service, 819 E. 185. St., naznanja, da vam lah- ko takoj dopelje na dom elek- trične in plinske peči, pralne stroje, radije in razne druge električne potrebščine
Za registracijo — Kdor hoče voliti pri primar- nih volitvah 7. maja, se mora registrirati, če ni volil dvakrat zapovrstjo pri glavnih volit- vah. Zadnji dan za registracijo bo 8. aprila. Registrirate se lahko v mestni hiši pri voliv- nem odboru. Morda bodo imeli en dan volivne urade odprte za registracijo po vseh vartah, toda to še ni gotovo. Zlasti je važno, da se registrirajo vete- rani, če niso registrirani. Če so volili pri vojaki, ko so jim poslali glasovnico, to še ne po- meni, da so bili registrirani, ker je bilo tisto dovoljeno le izjemno za bojno silo.
Za 18. obletnico — V sredo ob 7:45 bo darova- na v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Anthony Malensek v spomin 18. obletnice njegove smrti.
V bolnišnici — Mary Rigler iz 1024 E. 64. St. je bila odpeljana v Glen- ville bolnišnico, kjer je srečno prestala operacijo Obiski niso še dovoljeni.
Vrnitev iz Kalifornije — Mrs. Frances Stego in hčer- ka sta se po 4 mesecih počit- nice vrnili iz sončne Kalifornije. Dobrodošli zopet med nami.
Poceni obleka — Gornikova modna trgovina na 6217 St. Clair Ave. ima do sobote razprodajo na razni moški in deški obleki. Zlasti kdor hoče poslati svojem v do- movino kaj blaga, ima tukaj le- po priliko, da si nabere poceni.
Vabilo na sejo — Krožek št. 3 Progresivnih Slo- venk ima sejo jutri večer ob 8 v SDD na Recher Ave.
Iz bolnišnice — Iz bolnišnice se je povrnila Mrs. Benčina, 1231 E. 60. St. Tem potom se hoče zahvaliti za poslano cvetlice, darila in obiske. Sedaj jo prijateljice lahko obiščejo na domu.
Važna seja nočoj — Podružnica 18 SZZ ima nočoj ob 7:30 važno sejo v navadnih prostorih. Vse članice naj se gotovo udeležijo.

Tovarne bodo deli pod zemljo

Washington. — Armada in mornarica bosta študirali načr- te, da se postavi pod zemljo vso glavno ameriško industrijo. To zaradi varnosti pred napadom sovražnika in pred sabotažo. V svrhu študiranja izpeljave teh načrtov bo postavljen poseben odbor od armade in mornarice.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 65

Tues., April 2, 1946

Jugoslovanska ustava in svoboda

Glavni urednik "N. Y. Times"-a, A. H. Sulzberger, je nekoč zapisal, da si vedno predstavlja kip "Svobode," kako stoji na štirih stebrih. Če enega spodnesete se mora kip zvrniti. Tako da so tudi štirje temelji ameriške ustave in vsake svobode tiste štiri svobode oznanjene v "Bill of Rights": svoboda vere, svoboda govora, svoboda tiska in svoboda združevanja. — V Jugoslaviji kljub novi ustavi ni nobenega teh stebrov svobode. O da, vse to je v petem poglavju nove ustave — na papirju, za varanje onih, ki ne poznajo Jugoslavije. Vse to pa je ali že z ustavo zopet odpravljeno ali pa z dejanskim nasiljem.

Svoboda vere je v ustavi z besedo zajamčena, ampak tako kot si jo zamišlja komunist, ne tako kot katoličan. Svoboda vere je na primer zajamčena, toda obenem preprečena verska vzgoja, kajti vsa vzgoja ima v rokah le komunistična država. Svoboda vere, pravijo, je zajamčena, toda katoličan je prisiljen, da se poroči pred komunističnim uradnikom. — O Hitlerju je nekoč zapisal, da je prebrisan, ker ne zapira katoličanom cerkev, ampak raje skrbi, da katoličani v nje ne hodijo. Tako ravna tudi Tito, ki v vsem posnema Hitlerja.

Svoboda govora. O da, na papirju. Toda celo v cerkvi bo nevarno govoriti. Duhovnik bo smel pridigovati, toda samo kar bo komunistom prav. Drugače mu zamaše usta s členom ustave, ki prepoveduje "zlorabo cerkve in vere v politične namene." Tako si mislijo komunisti, se bodo duhovniki kmalu naveličali govoriti, ker bodo oni — komunisti — sodili, kaj je zloraba in kaj je politično.

Svoboda tiska. O, seveda je v ustavi "zajamčena." Toda vlada skrbi, da v cel državi ni nobenega lista, ki ne bi bil komunističen. Svoboda je samo za te. Kje naj se tudi tiska drugačen list, če pa je država pokradla vse tiskarne in jih drži v svojih krepjih. Državo pa komunisti! Tako nihče ne more in ne sme povedati svojega mnenja. Nihče, ki je napaden se ne more braniti. Nobene zmote ne more nihče razjasniti. Ljudstvo ne more zvedeti resnice. — V starih časih je nesel rudar s seboj v jamo pticka kanarčka. Če so bili v jami strupeni plini, je ta prvi padel vznak. Rudar je vedel, da je nevarnost in se je skušal rešiti. Neki pisatelj pravi, da je svoboda tiska tak poskusni tiček kanarček, če je v kaki deželi res svoboda. V Jugoslaviji je ni, ker ni svobode tiska. Strupeni plin komunizma ne pusti neodvisnim listom, da bi izhajali.

Svoboda zborovanja in združevanja. To najbolje označi dejstvo, da je v Jugoslaviji samo ena stranka. Zna ni Josip Vidmar, predsednik Osvobodilne fronte v Sloveniji, je govoril 10. avgusta lani na kongresu v Beogradu: "Pooblaščen sem od slovenske delegacije izjaviti, da izven Osvobodilne fronte ni nobene stranke v Sloveniji in je tudi v bodoče ne bo." Že vnaprej je torej režim, ki ima oboroženo silo izključil vsako možnost, da bi nastopila v Sloveniji kaka politična stranka poleg komunistov. Vse čisto po vzorcu Hitlerja, ki je uničil vse druge politične stranke. — Potem pa govore o svobodi združevanja!

Vsi štirje stebri svobode so torej v Jugoslaviji temeljito porušeni. **Svobode, ki jugoslovanska ustava prevarljivo govori o njej, ni nikjer.** Tako pa tudi druge svobode, ki so v ustavi, nič ne drže. Samo par zgledov.

Zajamčeno je, da nihče ne sme stopiti v tuje stanovanje ali prostore in preiskavati brez naloga, kakor ga določa zakon. Vse to velja morda za druge, ne pa za tajno policijo in ne za partizane. OZNA pride po noči in odpelje človeka, da ga nihče več ne vidi. Kaj mu pomaga ustava! Partizani uderejo v hišo in ubijejo gospodarja. Nihče jih za to ne prime. Pa ima Jugoslavija ustavo! Svoboda velja samo za ene vrste državljanov, za režimovce.

Pa je spet rečeno, da more biti državljan izgnan iz kraja svojega bivanja samo v primerih, ki jih predpisuje zakon. Toda samo v Sloveniji je 10 koncentracijskih taborišč, ki vpijejo, da nihče ne drži člena ustave. Se več! Partizani nasilno preseljujejo slovenske kmete v Vojvodino in Bosno, ne da bi bil za to izdan kak zakon in ne da bi se mogel kdo proti temu divjaškemu nasilstvu pritožiti. Vse odloča surova sila in samovolja vladajočih mogotcev. Zakon in svoboda sta samo za tiste, ki so pri vladnih jasliah.

Tudi o tajnosti pism berete v tej ustavi. Pa primerjajte s tem pisma, ki prihajajo v Ameriko. S kako previdnostjo so pisana. Skoro iz vsakega se vidi strah, da bo preganjan, če bo preveč povedal.

Da nihče ne misli resno izvajati ustave, ampak da so tudi dobre določbe samo pesek v oči, izpričuje tudi takozvana agrarna reforma. V tej ustavi je rečeno: "Zasebno lastnino je moči omejiti ali razlastiti, če to zahteva splošna korist, toda le na podlagi zakona. Zakon določa — odškodnino."

Soglašamo s tem, da se sme razlastiti kaka zemlja ali hiša radi splošne koristi. Splošna korist je pred koristjo posameznika. Toda razlastiti, kadar je to res potreba, se ne pravi, polastiti se kake stvari meni nič tebi nič. V vseh civiliziranih državah se prečni vrednost tiste zasebne lasti, ki se jo razlasti radi splošnih koristi, in se lastniku pošteno plača. Nihče nima pravice, da krađe; tudi država ne. Tudi država je podrejena naravnim zakonom, ki ščitijo zasebno

last. Tudi v jugoslovanski ustavi so se tega držali kot vidimo zgoraj, toda le na papirju. Izšel je agrarni zakon, ki naravnost naroča tatvino. Ta namreč ne daje za razlaščenje odškodnine, ampak se kar polasti v imenu države.

O tej agrarni reformi se piše silno veliko in lažljivo. Zato par pojasnil. V Sloveniji sta že bili dve agrarni reformi. Prva leta 1848, ko je bil kmet obenem odvezan vsakih dolžnosti do graščine, druga po zadnji vojni. Pri tej drugi reformi so bila v Sloveniji razdeljena vsa večja posestva, v kolikor to zadeva orno zemljo. Pravih veleposestev z orno zemljo na Slovenskem torej sploh ni bilo več. Ostali pa so veliki gozdovi. Tudi orne zemlje, ki bi pripadale cerkvi je bilo primeroma malo, kajti ta je bila prav tako deljena po zadnji vojski. Ostali pa so gozdovi verskega zaklada. Poudariti je treba, da gozdov tudi sedanji komunistični režim ne razdeljuje. Po novem agrarnem zakonu pripadejo vsi ti gozdovi državi. Vse, kar se je o tem tu po Ameriki pisalo v takozvanem "naprednem" časopisju, je navadna izmišljotina.

Kljub temu tedaj pišejo taki listi o delitvi zemlje na Slovenskem in ponatiskujejo iz ljubljanskih komunističnih listov razne zgodbe o tem. Pišejo posebno o tistih njivah, ki so jih še imele cerkve oziroma župnišča. Razpisujejo se, da delajo videz, kot da je bila cerkev na Slovenskem bogata. In vendar v cel Sloveniji ni bilo take orne zemlje, kjer ima cerkev kako besedo niti 5,000 ha ali za kakih recimo 100 ameriškanskih ne posebno velikih farm. To cerkvi brez odškodnine odvzeto, v resnici ukradeno zemljo sedaj dele, da plačajo s tem ukradenim blagom nekaj partizanskih rokomahov. In to se v svobodni Ameriki še proslavlja.

Ali zahteva to razdelitev splošna korist? Ta cerkevna zemlja je bila za vzdrževanje duhovščine. Ko je ne bo več, bodo morali pač verniki duhovnike vzdrževati z drugimi sredstvi — ali pa jih ne bodo imeli. In to zadnje je želja, to je cilj komunističnega režima in njegove agrarne reforme. Tako je tudi izvajanje te reforme samo sunek proti cerkvi in dokaz, da za njo ni pravice in ni svobode v Jugoslaviji. Svoboda je kljub ustavi samo za režimovce.

Ti režimovci se tako boje, da bi si kdaj kdo upal spremeniti to slavljeno ustavo, da so vanjo postavili poseben člen, ki naj jim za večne čase zagotovi moč in oblast. Čl. 43 pravi, da je nezakonito in kaznjivo uporabljati državljanske pravice za spreminjanje ustavne ureditve." — Vsaka ustava ima določbe, kako jo je mogoče spremeniti, jugoslovanska grozi vsakemu s kaznijo, ki bi hotel na njej kaj spremeniti. Ostati večno na krmilu, to je cilj vsakega diktatorja. Kako je to mogoče spraviti v sklad s svobodo, to vedo samo pri SANSu.

BESEDA IZ NARODA

Pomlad na Hubbardu

Madison, O. — Krasna in očarljiva pomlad je že pokukala v deželo. Vse je tako lepo, da se kar nagledati ni mogoče. Res da je tudi v mestu v tem času nekaj lepote, ki pa se v primeri s podeželsko niti primerjati ne more. In ko se sprehajam po našem parku pa si pojem:

Zima odhaja,
pomlad prihaja,
vse je veselo,
ko ptički pojo.

Ljudje v teh krajih delajo in se veselijo, po polju mrgoli kar vse naokrog. Tudi naši iz Clevelanda so djalji trto v red, obrezali in privezali so jo, kot se to spodobi. Jaz se je tudi letos nisem pritiknil, pa nikar ne mislite, da radi lenobe ne, ampak časa nisem imel. Letošnjo zimo in pomlad sem čez glavo zaposlen z novo pristavo, ki sem jo raztegnil v naš park in vse krog hiše. Kajti ta okrasek, ki sem ga postavil, je res nekaj krasnega in se ne vidi kaj takega vsak dan. To je živa istina. Ljudje, ki bodo prihajali k nam na obisk ali na oddih, se kar navedi, da ne bodo mogli, ko sem vse tako mojstrsko naredil.

Poleg tega sem pa naredil tudi krasno kapelico z dvema oltarjema, ki je tudi krasno delo, a nisem se pa še odločil, ali bi postavil v kapelico svetnika ali svetnico, a najbrže bo stal tam sv. Francisek Ksaverij, ki je moj patron. To vam bo krasna slika in uverjen sem, da Mr. Bukovnik nima niti v svojem ateljeju tako lepega prostora za jemanje slik kot je ravno ta. Kdor ne verjame, naj pa kar pogledat pride. Nekateri so že videli in se prepričali.

Oni dan sta bila tukaj Mr. in Mrs. Menard, ko smo sv. Jožefa obhajali in se kar naediti nista mogla temu mojstrskemu delu, ki stoji ob moji poletni hiši, kamor v poletnem času prihajajo na oddih prijazni Clevelandci. Bom pa še tudi to poletno bivališče lepo preuredil in pobarval, da bo res prjetno bivališče tukaj.

Kakor povedo taki, ki nekaj vedo, bo letos prišlo veliko ljudi v te naše kraje k jezeru, da stanovanj sploh dobiti ne bo mogoče, kajti ti kraji postajajo vedno bolj zanimivi. V tej okolici, na 20. cesti, gradijo ogromno gledališče, kateremu pravijo "Drive-in Theater." To bo precej privlačna sila za naše kraje. Vse tako in enako bo ljudje skupaj vleko.

Tudi našo Hubbardo čisto so že pričeli širiti in so z delom tudi že pričeli. Nekateri so o tem dvomili, ko sem bil že enkrat zapisal, da bodo čisto razširili. No in sedaj se je pa le uresničilo.

Sedaj je tudi že tukaj čas za posajanje cvetlic in korenin. Jaz sem posadil že precej gomolk "Cannas," katere se bodo šopirile in ponášale s svojo lepoto vse poletje, dokler jih ne bo opalila jesenska slana. Postavil sem jih tudi precej v prodaj, ker jih imam precej za prodaj. Torej, kdor bo prvi, bolj gotovo jih bo dobil. Morda se bo zgledal tudi Barbertončan, kateremu sem jih že itak obljubil. Je pa še precej drugih novic, a ne utegnem več pisat. Pozdravljeni,

Frank Leskovic.

Lepo piše naš urednik

Kar ne morem najti besedi, s katerimi bi povedala, kako sem hvaležna uredniku Ameriške Domovine za njegovo pisanje. Ko prebiram te vrstice, v katerih se tako spoštljivo spominja svoje rojstne domovine in še posebno, ko nam opisuje, kako je hodil po žirovnici in Grahovem. Oh, kako je veselo, ko se spominjate svojih mladih let in se poštjivo izražate o svoji materi, ki ste jo tako neizrečeno želeli videti. Da, tako je prav in prav vsak otrok bi se moral s takim spoštovanjem spominjati svoje matere. Dokler boste tako popravici pisali, bom vedno z veseljem prebirala Ameriško Domovino.

Katarine Lach.

— Švicarski sir, ki je narejen iz kozjega mleka najpogostejše hranijo v podzemeljskih jamah, da se dobro vleži in ustara in ima potem boljše okus.

Zahvala

Cleveland, O. — Spodaj popisana se nisva zavedala, da se da človeka tako izpeljati in presenetiti, kot so naju ob priliki najine 25 letnice zakonskega življenja, katero sva v resnici obhajala 2. februarja. To presenečenje pa se je vršilo 2. marca. Ob tej priliki je bilo navzočih lepo število sorodnikov in prijateljev, ki so naju počastili in pridelali tak lep večer, kateri nama bo ostal v trajnem spominu.

Ko sva prihajala v SDD na Waterloo Rd. v spremstvu Mr. in Mrs. John Zupančič ter Mr. in Mrs. John Novak, sva bila z njimi vred povabljeni na vse nekaj drugega kot na najino 25 letnico srečnega zakonskega življenja. Ne da se popisati občutkov, ki jih človek doživi ob taki priliki. Ko sva zagledala toliko najinih sorodnikov in prijateljev, ki so naju obkolili in nama klicali še na mnoga leta, sva šele vedela, da to presenečenje ne sliši nikomur drugemu kot nama.

Kar malo nerodno je človeku, ko v takem trenutku ne ve, kaj bi počel, ali naj bi se srce jokalo ali smejalo od ginjenosti. Zato pa naj nama dovolijo vsi navzoči, da se na tem mestu vsem, prav vsem, ki ste bili navzoči ob tej priliki najinega 25-letnega jubileja, prav iz srca zahvaliva; posebno pa še najinim sorodnikom, ki so vse to završili, da nisva niti najmanj slutila in ki so znali tako dobro igrati vlogo molččnosti.

Najino zahvalo naj sprejmejo: Mrs. Frances Morel iz Grove-wood, ki je kot izvrstna kuharica pripravila toliko dobrot, da so bile mize obložene z raznim pečivom in tako okusno večerjo. Enako se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste pomagale v kuhinji in sicer: Mary Morel, Mary Rolih iz Huntmere, Anna Morel iz E. 169. St., Mary Strudel, Ivanka Ocvin, Josephine Sluga. Dajle prav lepa hvala najini hčerki in njenemu soprogu za vse, kar sta žrtvovala ob tej priliki. Žal pa nama je bilo, da nista mogla biti navzoča vsled bolezni in prav tako nama je žal, da ni bil navzoč najin sinko, ki se nahaja še vedno v službi Strica Sama nekaj na Pacifiku.

Iskrena hvala tudi vsem točajem, ki ste tako dobro skrbeli, da naši prijatelji niso trpeli žeje in sicer: Paul Morel, Frank Zigmman in Herman Sluga. Tako reč najina zahvala tudi vsem streljakom ter sploh vsem, ki ste na en način ali drugi pripomogli, da je to slavlje tako lepo uspelo. Vseh imen pa se ne moreva v tem trenutku domisliti, kar ni prav nič čudnega ob takih prilikah, ko pa še vedno to iznenadenje brenči po človeški glavi.

Prav lepa hvala vsem prijateljem in sorodnikom, ki so bili navzoči in sicer: Anton Rolih družina, Mary in Armand Ian-nicca, Mike Morel družina iz E. 169. St., Mike Morel iz Grove-wood, John Zupančič in soproga, Mary Morel iz Cherokee Ave., Paul Morel, Frank Zigmman, Frank Čampa, Medved družina iz Holmes Ave., Jack Ocvin in soproga, Frank Sepec družina, iz Hale Ave., Frank Morel družina, Anton Vardijan družina, Dick in Ann Smekel, Strudel družina, Andy Kuret in družina, Mr. in Mrs. Novak, Rudy Polzer družina, Iannica družina, iz St. Clair Ave., Frank Kuret družina iz E. 159. St., Jack Srebot družina, Paul in Tony Biljki, Brancelj družina iz E. 55. St., J. F. Durn in soproga, Skočaj Jos. družina, Sluga družina, Anton Dolgan, Sušelj Frank družina, Mr. in Mrs. Mike Basko, Anton Brenčič in soproga, Kolar družina iz Marcella Rd., družina Zimerman iz Shawnee Ave., Debeljak družina iz Arrowhead, Jim in Gusti Lončar, Tony Kuret družina, Mrs. Lenarčič iz Norwood Rd., Mr. in Mrs. A. Malečkar, Klemenčič družina iz Marcella Rd., Mr. in Mrs. Frank Svet, Matt Svet, Jack Dougan, Edw. Fosta, Gubanc družina,

Baznik družina, Steve in Stella Simčič, Molly Kuret, Sajin družina, Cerar družina, Vidmar družina, Tony Lenarčič družina, Frank Kuret, Tony Lenarčič-Mušel, Frank Kuret-Lucnik.

Končno pa izrekava pristržno zahvalo vsem skupaj in vsakemu posebej, posebno lepa hvala za tako lepo darilo v gotovini, za kar si bova kupila spominski predmet, ki nama bo v trajen spomin v najinem življenju. S tem vam ostajava hvaležna do smrti.

Mr. in Mrs. Silvester Rolih, Marcella Rd., Clev. O.

Dragi moj ameriški rojak!

(Piše begunka, ki je v domači vojski zgubila moža in štiri sinove.)

Pošiljam Ti pozdrave iz daljnih italijanskih hribov, kaj mi je kruta vojna vihra zanesla v času, ko je ostali svet po večini že prišel do zaželjenega mira.

Slovenci smo morali iz domovine bežati pred svojimi lastnimi brati. Ker tukaj v tujini bridko občutimo, kako zunanji svet malo pozna resnico o nas Slovencih in kako lažljivo je svetovna javnost o nas in razmerah v naši domovini poučena, se mi zdi potrebno, da tudi mi, ki smo preprosti ljudje, svojim ameriškim rojakom opišemo svoje doživljanje ter jih seznanimo s čisto resnico, za katero je toliko naših najbolj idealnih ljudi dalo svoje življenje.

Moj rojstni kraj je na Gorenjskem. Morda se toš tudi Ti še spominjal veličastnega prizora, ko si izza Kamniških planin videl vzhajati sonce ter so v rosnó jutro mogočno doneli zvonovi naše farne cerkve, ki njihovo pritkavanje nikjer ni bolje donelo, kakor pri nas v Šmartnem pri Kranju. Kaj takega nisem še nikjer slišala in mi je to v moje sive dni nepozabno lep spomin. Ko sem se omožila, sva z možem odšla na Dolenjsko; si tam uredila svoj dom in tam živela 24 let. Vzljubila sem ta svoj novi dom ter ljubke dolenjske gričke vendar se je okoli tako rado vradalo k našemu očaku Triglavu, ki sem ga v jasnih dneh videla izpred naše hiše.

Predragi moj rojak! Srečno vas štejem vse, ki nikoli niste okusili vojnih grozot, kar je bilo naš delež; pa vendar vas pomilujem, ker morate že tako dolgo živeti med tujimi narodi, kar moramo mi šele sedaj okušati. Kako trdo zveni na naše uho jezik, ki ga ne razumemo. Veljastne so tu cerkve, ko pa v njih začnejo peti Italijani, se nas loteva obup. Kako sladka je naša govorica, kako mila naša pesem.

Torej s svojo družino sem srečno živela v prijaznem kraju Grosupljem na Dolenjskem. Z možem sva imel šest veselih in zdravih otrok. On je bil obrtnik — vrvar s svojo delavnico, ki jo je od leta do leta večal. Starejši štirje otroci so bili fantje, ki so očetu pri delu že pridno pomagali, hčerka, ki je bila peta, je bila namenjena meni v pomoč. Najmlajši je spet fantek, s katerim smo vsi starejši imeli veliko veselje.

Starejši fantje so bili navdušeni Slovenci in Jugoslovani. Ne morem popisati kako hudo je bilo tiste dni, ko nas je v začetku aprila 1941 napadla Nemčija ter so na to na samo Veliko noč italijanski motorizirani oddelki preplavili Ljubljano in Dolenjsko. Nemece pa je zavzel Gorenjsko in Štajersko ter nas ločil z državno mejo: hujšega si ni bilo misliti, ko sta Nemec in Italijan vnovič razdelila našo zemljo. Pričela sta s terorjem in preganjanjem. Najhujše je bilo na Gorenjskem in Štajerskem, kjer so najbolj idealni ljudje bili pregnani v internacijo ali pa v množicah bili preseljeni v ra'n z n kraje.

Koncem aprila 1941 sem njikrat videla svojo Gorensko svajčico očeta, brata in sestro, potem pa se je zaprla meja. St. Vidu nad Ljubljano, renjce so naredili za nemške državljane, nas pa za italijanske. Vsi smo bili zbegani, kaj naših vojakov je razpelo prišlo domov, nekaj pa lo ujetih, nekaj pa mrtvih. Plaho smo čakali, kaj bo. Italijani so vzeli v svoje ke vso upravo, sploh vse življenje. Kraljeve in kraljeve slike so vselej tam, je poprej visela slika

(Nadaljevanje z 2. strani)

Pri večerji v nevelni hiši prinesli na Vipavskem veliko pogaoč, ki je imela lu namesto okrasov toliko rez, kolikor je bilo možno. V vsako zarezo je dal vsa toliko denarja, kolikor je Včasih se je nabralo več manj, kakor je naneslo na so sedeli petični možaki in vpričo vseh seštel drug je je največ dal v pogaoč. Tudi dobil denar in pogaoč. Tudi je dobil, je poklical nekoga ji je rekel, naj dvigne pogaoč in ga ji podari. Zato ga, ki je na ta način veličan in denar, je bila veličan čeprav je dal vse nevesti.

Naslednji dan so naprili prav tako pri ženinu. Nani so dali zvečer pri gostinji konfekt. To je bil podoben koren, pa izvotlen. Vanj so harice napolnile kako drugo rala pojesti nevesta dva pa tri. Ponekod so prinesli mizo boba in nevesta dva rala pojesti dve žlici, tri.

Ko so pripeljali nevesto doče domačije, sta potegnili sablji ter jih držala preko vrat tako, da so vsatje pod sabljama in je pa hotela vstopiti nevesta druga brž potisnila sablji ter ji zaprla prehod v hišo ko časa, da jima je kaj porobček, trak ali kaj podobno. Če je bila pa katera kosata, je moral žen in njima nevesta navadno z dvema goloboma da sta pustila nevesto vna, da se je znala niti niti skozi vrata, ji ni bilo nič dati in drugomu so se li, da nista znala svoje boljše braniti. To jima je veliko sramoto.

Ko je stopila nevesta v je neko hitro poudarila, katerega se je vesela. je prinesel kakega fantka je moral sedeti na kolena kega otroka, ki so mu nelenček, prineso iz druge jabolko, v katerem so žilci ci.

Nevesta ni snela venčala spat, ampak ga je tri dni in tri noči vedno vi. Največ ropota je pa dar se je poročil v možski iz sosesčine nevakovrstni nebravni strumenti, kakor s starimi vami, kotli, keblanci in nim, pa so na tisto nabili je imel pri hiši kak rovanj, da je kar skoni ro Razumljivo je, da je bil cert, kakor bi se pris mačk. S to godbo so vsako noč, dokler se ni poravnal, kar ga je dva čebra vina. Včasih poravnal z njimi prej, bilo treba poslušati lecerta. Pa tudi nevesta ročila vdovca, se jo ravnavati z ženskami, napravile prav tako oknom.

Na begu

december je bil poln ne-
Nekaj težkega, more-
je ležalo nad nami, dasi
je trudili, da bi bili svoje
veseli, kakor tiste prve
novembrske dni po raz-
stirje. Pa smo videli,
vse nepovsod razne na-
tudi nepotrebne, in se
ne mogli radostiti.
samo videli sovraštvo
in kako se pri-
pri naših oblastih
ko smo opozarjali in
našli gluha ušesa, češ:
so premagani, saj nam
amejo," ali: "Poslali
če naših fantov, vr-
granat proti Bel-
to mir."

samo poznali Neme-
samo videli in videli,
malo zlasti begunci z
sami mislili drugače. Mis-
stori nismo ničesar
samo čakali. Polni
bili bili tisti dnevi,
slutnji. Na mojo
razpisali nasprotniki
Pravzaprav je bilo to
razhajenje. Malo višje
vendar cenil, najsi je
vendar res še večjo vel-

demarkacijsko črto, Zil-
minut pod cerkvijo,
nem več zahajal, že
decembra ne več.
sem imel dovolj na-
ni značev na obeh
demarkacijske črte, ki
demar obveščali o važ-
področjih. Pogostoma
prihajali praviti, da so
Zilje ustavili nem-
ali orožniki in jih
so me li kje videli.
sem po postavi, kako
vedno so me svafili:
ne hodite čez Ziljo!"
trabalo svarila: tigrom
ne bi šel.

pa sem se čudil: da
demarali demarkacijsko
nem na čast zapisem
jim hočem biti pravi-
vsemu hudemu,
moral pretrpeti po
kdo bi me bil branil,
glo kak dan ali kako
oboroženih mož in
kaj? Z avtomobilom
petih minutah ali še
v petih minutah
Sodim, da so me
koder so pač imeli do-
beljaški župan g.
socialdemokratski
z. Eich in nekaj dru-
stih mož, ki so bili v
ve uradni listini, da
treba ničesar bati in
nem mirno doma. Njih
nism, ker smo drug
sem, ki bi me dobili folk-
roke.

pa v neniru minili bo-
voletni prazniki. V
je širila novica, da so
v sveti noči, ko sem
pogostni v cerkev. A
niče ni delal nikake
pred sv. Tremi kralji
je opoldne krmežljava,
Opoldne je nalahko
moji večeru je pošteno
v župni
učitelj Reichman.
svoj h kakemu kmetu
Od kdaj?" —
"Gospod nadporočnik
povedal, da so pre-
polodne prodirati." —
"Kaj je to povedal?" —
"To me
bil vendar že pred-
kakaj, pa ni besedi-
da ni. Je pač pod-

cenjeval Nemce. Najhuje je
kaznovan sam: Nemci so ga
med potjo v Št. Jakob vjeli in
ga na njegovih lastnih saneh
peljali v Beljak." — "Nemogo-
če." — "Če pa sem sam videl.
Pred pol ure. Torej morajo
imeti cesto v Št. Jakob že za-
sedeno."

To mi kajpada ni bilo vse-
no. Videl sem, da ni več šale.
A zdaj hoditi v tuje hiše!
Ljudje so šli morda že k počit-
ku — v takem vremenu. In
mogoče, da niti ni tako nevar-
no." — "Pa grem doli k drav-
sem mostu pogledat, ali res
grede čez most, ali ga imajo
že zasedenega. Če je nevar-
nost, vam pridem naznanit."

"Prosim. A bodite oprezní, da
še vas ne zajamejo." — "Brez
skrbí! Bil sem vojak."

Svetil sem gospodu čez stol-
nice doli do hišnih vrat. Stal
sem tam nekaj časa in gledal
za njim, da je izginil v noči
in v gosto padajočem dežju.
Nisem mislil, da se bodeva vi-
dela šele po mnogih mesecih.

Zaklenil sem vrata, šel nazaj
v sobo. — "Malo še predelam
pridigo za jutri, pa ležem."

Sedel sem pri mizi dobrih de-
set minut, kar na hišna vrata
glasno in odločno potrkala.

"To jih imaš, zdaj so pa tu-
kaj! sem pomislil povsem mir-
no — čemu se vznemirjati, če
je usoda že iztegnila roko po
tebi in ji itak ne moreš uiti!"

Da mi ne bi trebalo dvigati
rolet, stopim na hodnik in od-
prem tam okno.

"Kdo je?"

Bila sta dva mlada kmetjska
fanta, moja bivša učenca.

"Gospod, hitro! Nemci so že
v Droboljah." — Vas Drobolje
je v naši fari, torej res nisi
bili daleč. Čudno se mi je le-
zdelo, zakaj prodirajo od te
strani, ne iz Beljaka, kjer bi
imeli vendar mnogo bliže in bi
nas vsak hip lahko zajeli.
Spoznal sem šele pozneje, da
so nas hoteli odrezati od Kra-
njskega. Delali so pa tudi ne-
rodno, kakor čestokrat naši.
Poslali bi bili vlak do Podrož-
čice, navadnega ali oklopnega,
pa bi bili vsi vjeti, ki bi ne
ubežali slučajno čez gore.

"Takoj pridem. Samo hip
počakajta."

Pohitim v sobo, ugasnem luč.
ki bi me sicer izdala, da sem
še doma ali sem pred kratkim
bil. Naglo vržem šlape z nog,
obujem, ker je bilo zunaj vse
preplavljeno, škornje — moja
sreča, sicer bi bil težko prišel
čez gore — sežem v omaro, za-
grabim neko suknjo — v temi
som pograbil jenski površnik
— klobuk, palico in dežnik, v
sosednji sobi par čevljev, da ne
bi hodil s škornji pred oltar,
če bi kje na poti maševal —
mislil pa sem, da bo beg trajal
itak spet le kake dneve, pa se
spet vrnem; vrnil pa se nisem
do danes — v pisalni mizi po-
potno izdajo brevirja — v tem
in naglici poletni del nam-
mesto zimskega — in pohitim
po topnicah doli. Mimogrede
odprem kuhinjo in pravim pe-
tinsedemdesetletni služkinji, ki
je bila že v postelji: "Če bi me
kdo iskal, recite, da sem šel v
Bače." Ravno tja namreč to
poč nisem nameraval iti.

"Hitro, hitro!" sta siliila fan-
ta, ko sem odklenil vrata in
stopil v deževno noč.

"Kje pa je g. Reichman?"
"Šel je v šolo, da si obuje
škornje. Pridi takoj za nami.
Kam gremo?"
"Y Steben."
"Če bomo le še prišli."
"Poskusimo."

Ko smo zavili mimo cerkvo,
nam pride naproti osemnajst-
leten fant od narodne straže,
v uniformi, oborožen.

(Dalje prihodnjic)

DRAGI MOJ AMERIŠKI ROJAK!

(Nadaljevanje na 3. strani)

vanskega kralja. Slovenske ča-
sopise so nam Italijani sicer
pustili, vendar so morali na
komando peti hvalo in slavo i-
talijanskemu kralju in Duce-
ju. Nemci pa so na Gorenj-
skem in Štajerskem takoj spo-
četka zatrli ves slovenski tisk
in slovensko besedo. K nam se
je nateplo vse vrst vojakov.
Automobili in tanki so brneli
po cestah. Železnica je preva-
žala skoro samo vojaštvo, do-
mači ljudje pa smo se le doma
tiščali in v strahu čakali, kaj
bo. Naši voditelji so nas v ča-
sopisih pozivali, naj bomo mir-
ni ter se pokoravamo okupator-
jevi oblasti, da se tako izogne-
mo hujšim žrtvam našega nara-
da. Vsi smo vedeli, da je to
potrebno. Pod Italijo smo spo-
četka še nekam mirno živeli,
med tem, ko so v Gorenjske in
Štajerske prihajala grozna po-
ročila, kaj se godi s tamkajš-
njimi Slovenci. Začeli so od-
tam prihajati begunci, ki so se
izpodb Nemca reševali k nam.
Vsak dan so prihajali duhovni-
ki, inteligenca, pregnane dru-
žine z otroki, prihajali so mla-
di fantje, katere so hoteli Neme-
ci uvrstiti v svojo vojsko. Vsi
so dobili zavetščice v Ljubljani
in vsa Dolenjska je bila polna
teh gorenjskih in štajerskih be-
gunciev. Fante, ki se niso mogli
z begom rešiti, so Nemci mobi-
lizirali in jih pošiljali na rusko
fronto. Mnogo ljudi pa so Neme-
ci zaprli in tudi postrelili. Tako
je spočetka bilo življenje
pod Italijani še kar znošno.

Kmalu pa so se tudi tukaj
razmere spremenile. Komuni-
sti so na tihem, ne da bi bili

količ kaj slutili, da za to pro-
pagando stoje komunisti, začeli
agitirati, naj bi vsa Sloveni-
ja prišla pod Nemca. Ker pa
je spričo grozot, ki jih je Neme-
mec vršil na Gorenjskem in
Štajerskem, ta propaganda
kmalu splahnela, so isti ljudje
po izbruhu vojne z Rusijo, za-
čeli agitirati, da je treba Itali-
jana z orožjem vreči iz naše de-
žele ter domovino osvoboditi.
Zdaj so pa tudi Italijani začeli
šikanirati naše ljudi; po hišah
so delali preiskave in iskali oro-
žje, ljudi pa čisto po nedolž-
nem pošiljali v internacijo. Ta-
ko so lepo pripravljali tla za
komunizem, ki je bil že v mirni
dobi podpisan in plačan od komu-
nistične Rusije.

Mladina navdušena za domo-
vino, ki je le težko gledala do-
zob oboroženega okupatorja, se
pa v svoji domovini mit gani-
ni mogla, je kaj lahko bila iz-
vabljena v hribe misleč, da se
bo tamkaj borila zoper okupa-
torja, kakor so ji dopovedovali
komunisti, ki so se skrivali pod
imenom Osvobodilne Fronte. I-
talijansko vojaštvo se je v svo-
jimo 1941-42 držalo le v glav-
nih krajih in blizu železnice.
Vsi hribi in gozdovi, ki so bili
le količ kaj oddaljeni od sredi-
šč, so bili na razpolago Osv-
obodilni fronti, ki ni bila nič
drugače kot komunistična parti-
tija pod zvanečim imenom osv-
obodilcev.

Da se za tem lepim geslom
skriva v resnici le komunizem,
to so od vsega začetka vedeli in
spoznali le naši voditelji. Mi
vsi drugi pa smo lepim besed-
dam še vedno verjeli. Ban dr.
Marko Natlačen, naš škof dr.
Gregorij Rožman so prvi spre-
gledali položaj in začeli ljudi
svariti, naj nikar ne nasedajo

vabljenim zankam komunisti-
čni partije, ki hočejo naše
ljudi le boljše vizirati. S tem
so si vsi ti nakopali smrtno so-
vraštvo OF. In res ni dolgo tra-
jalo, ko so v Ljubljani in tudi
po deželi pričeli padati prvi
borci proti komunizmu; pade-
je prof. dr. Ehrlich, svet mož,
padli akademiki Kikelj, Zupec
in drugi. Padel je tudi ban dr.
Natlačen od morilčeve roke. Po
deželi je pa padla vrsta naj-
boljših mož in fantov in tudi
deklet ter mater. Vselej pa, ka-
dar so komunisti koga umorili,
so italijanske oblasti začele
preganjati naše ljudi in naj-
boljše med njimi pošiljati v
ječe in internacijo, med tem,
ko so pravi krivci vselej urno
pobegnili, ali pa celo z Italijani
nedolžno sedeli kje v kakem u-
radu.

Med tem so se komunisti v
italijanski vojski približali naš-
im partijcem v hosti ter spo-
razumno pričeli pobijati in za-
pirati ljudi, ki niso bil za komu-
nizem. Meseca junija 1942
so Italijani sicer začeli ofenzi-
vo proti partizanom, vendar je
vse bilo le na videz. Kjer koli
so partizani ubili kakega itali-
janskega vojaka, je bilo gorje
ljudem v dotičnem kraju. O-
genj iz topov je pričel padati
na tisto naselje. Kar ni bilo
ljudi pobitih, so jih pa Italijani
odvedli v internacijo.

Partizani pa so skoro nemo-
tenc ubijali in morili naprej.
Pomlad leta 1942 so se kake
četrt ure od Grosupljega ko-
munisti uprli. Vso Jakopinovo
družina, šestih glav, so pobili.
Umorili so jih pa zato, ker je
je eden izmed njih, ki je bil
bil slaboumen, Italijanom iz-
blebetal imena nekaterih do-
mačinov, ki so imeli zveze z vo-
dilnimi komunisti. Dalje so od-
peljali dve naši sosedí, tovar-
niški delavki, mater in hčer, ki
nista hoteli komunistom plača-
ti davka. Nevarna se jim je
zdela tudi tovarniška uradnica,
ki je iz Grosupljega hodila do-
mov na Mlačevo. Zvabili so tu-
di njo v gozd, kjer so jo stra-
šno mučili in na to umorili.

V naši občini je prebival
mlad kaplan-domačin, Anton
Hočevar. Pred vojsko je bil
kaplan v Trbovljah, odkoder
pa je bil od Nemcev pregnan.
nakar je pribežal domov k svo-
jemu očetu, ki je bil mlinar v
Stari vasi. Ta vas je bila že zu-
naj bodeče žice. Domačini so
kaplanu svetovali, naj se raje
preseli v Grosuplje, kjer bo
bclj varen, ker je naš kraj bil
zavarovan z bodečo žico in z
bunkerji. Kaplan pa tega ni
hotel storiti, češ, saj nisem ni-
komur storil kake krivice, med
partizani pa so celo moji nek-
danji tovariši iz šolskih let, ki
jih bom lahko spreobrnjil, če o-
stanem zunaj. Tako je gospod
mislil ter mirne vesti hodil do-
mov. Nekega večera meseca
oktobra so ga zalotili partizani,
ko je šel domov. Odvedli so ga
s seboj v gozd, kjer so ga sil-
no mučili in nato umorili. Nje-
govu truplo so odkrili šele čez
tri mesece. Bilo je vse razme-
sarjeno. V tem so videli satan-

ske sovraštvo teh ljudi do vse-
ga svetega. Na vsaki roki so
svoji mrtvi žrtvi odrezali po
dva prsta, češ, zdaj pa ne boš
več maševal! Kakšno trplje-
nje in zasramovanje je ubogi
kaplan moral prestati, to ve le
Bog sam, ker gozd molči, noč
pa je gluha in slepa.

Zdaj bo vsak lahko razumel,
da je naše stanje bilo neznosno.
Ljudje so pričeli prositi itali-
janske oblasti, naj jim dovoli-
jo nositi oozje, da se bodo sami
brani, če jih že njihove obla-
sti ne morejo varovati, kar bi
bila po mednarodnih postavah
njihova dolžnost. Med tem je
nekaj fantov na Dolenjskem
kar brez dovoljenja zagrabilo
za orožje, ki so ga imeli skri-
tega ter so šli v gozd, da se na
eni strani umaknejo italijan-
skim oblastem, ki so naše lju-
di pošiljale v internacijo in na
drugi strani pa da stopijo na
prste komunističnim morilecem
in tudi okupatorjem. Tega so
se Lahji ustrašili in res dovolili,
da so si ljudje sami snovali do-
mače vaške straže. Oboroženi
oddelki pa, ki so na svojo pest
nastopali, so dobili ime "legija
smrti."

Zdaj se je res začel oboro-
žen odpor zoper komuniste, ki
so od leta 1941 dalje vedno go-
vorili o neki "beli gardi," ki je
pa nikjer še ni bilo. Zdaj se je
to ime prijelo vaških straž in
"legije smrti." Še iste jeseni,
dne 26. oktobra 1942, so med
nje odšli tudi moji štirje sinovi,
izmed katerih je najstarejši im-
mel 21 let in najmlajši pa 16
let. Polni navdušenja, da bo-
do branili naše domove, svoj
narod in poštene ljudi nasilja
ter umorov, so odšli na Polico,
dve uri od nas, kjer je bila moč-
na postojanka vaške straže.

(Dalje prihodnjic)

Različne navade

Pri nas si manemo roke v
znak zadovoljstva, če smo kak
posel dobro opravili, ali sploh,
če smo zadovoljni s kakim us-
pehom. Na Koreji pa ni tako.
Tam si manejo roke v znak
prosnje, kadar jo hočejo po-
sešno podkrepiti.

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Sobe išče

Postena ženska bi rada dobila
od 1 do 3 sob, z opremo ali brez,
okoli 185. ceste ali v Euclidu do
1. maja. Kdor ima kaj primer-
nega, alj bo imel do 1. maja, naj
pusti naslov v uradu tega lista.
(66)

Peč poceni

Po zmerni ceni se proda White
Star kuhinjska peč, ki je še v
prav dobrem stanju. Vprašajte
na 1064 E. 66. St. po 4 uri po-
poldne. (66)

Dom naprodaj

Naprodaj je prijeten poletni
dom na deželi, 6 sob hiša, 130
akrov zemlje, 4 milje vzhodno od
Parkman, blizu ceste 422. Na
posestvu je 900 smrekic, 85
akrov rodovitne zemlje s kanali-
zacijo, na razpolago električna,
nizki davki, se proda z opremo
ali brez. Cena je zmerna \$8,800.
Lastnik stanuje na 2669 E. 126.
St. Cedar 5340. (67)

Soba se odda

Odda se soba slovenskemu de-
kletu; si lahko sama kuha. Vpra-
šajte na 705 E. 162. St.

PRIJATEL'S RADIO SERVICE

1142 E. 66. St.
90 dni garancija na vseh delih
in popravilih.
Odprto od 2 pop. do 10 zvečer.
Trgovina: EX 2680
Stanovanje: EX 3985

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, licensed agent
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

DELO DOBIJO

Delajte v MODERNEM POSLOPJU THE TELEPHONE COMPANY.

potrebuje ženske za
hišno znaženje
poslopjij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 nj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedelje

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Za popravila

Izkušene ženske imajo pred-
nost za naš oddelek narejenih
oblek.

Polna zaposlitev
Plača
Zglasite se v

Wm. Taylor Sons & Co.
(65)

Ženske

za sortiranje cunj
Visoka plača
Stalno delo
Udobni delavski pogoji
Vprašajte pri
Rothenberg Bros.
2662 E. 32. St.
MA 3483
(65)

MALI OGLASI

Par išče stanovanje

Zakonski par z 2 leti starim
otokom želi dobiti 3 ali 4 sobe
v kaki slovenski naselbini. Kdor
ima kaj primerne, naj pokli-
če EN 6456. (65)

Na Nottingham Rd.

Naprodaj je krasna hiša 9
sob, za eno družino, vse pre-
proge, ima avtomatično gretje
na plin; to je krasen dom z le-
pu urejeno trato in vrtom. Lot
je 70x200. Cena je samo \$11,-
400. Pokličite po 6. uri zve-
čer KE 6275.

Vera Sulak
zemljiška prodajalka
(68)

Harmonika naprodaj

Naprodaj je harmonika, 120
basov kromatična, tipke klavir-
skega tipa. Cena je \$450.
Zglasite se pri

Smerda's Music House

5800 Broadway
Cleveland, O.
(x)

3 do 5 sob iščejo

Želi se dobiti 3, 4 ali 5 sob,
ker se moramo seliti. Kdor ima
kaj primerne, naj pokliče GL
7623. (65)

Plačajte

račune za plin, elektriko in tele-
fon pri nas. Money Order po-
strežba od \$1.00 do \$10,000.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.
(2. & 8. each month)

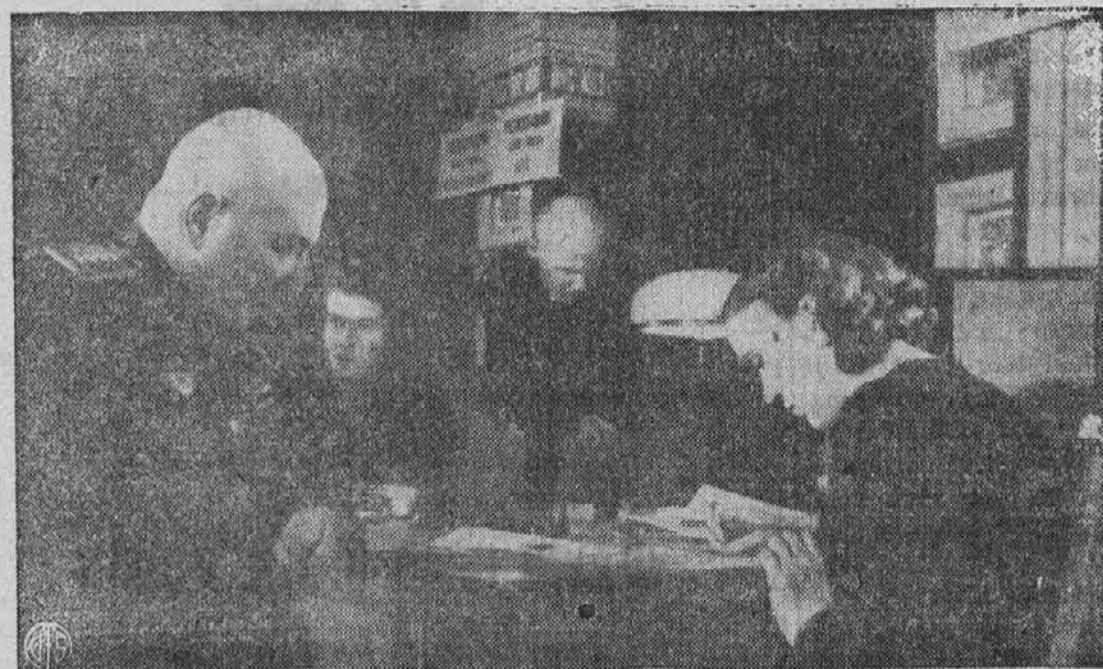
Želijo stanovanje

Družina 4 odraslih išče stano-
vanje 5 sob in garažo med St.
Clair Ave. in Superior, od 55. ce-
ste do 79. Kdor ima kaj primer-
nega ali bo imel do 15. maja, je
prošen, da pokliče EN 5309.
Objubijo, da bodo zelo dobro
skrbeli za hišo.
(Mar. 26, 29, Apr. 2, 5, 9, 12.)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

Spomin se mu vrača. — "Music Master X" klient
Wayne okrajne bolnišnice v Detroit, Mich. je priznaval
Mozartovo skladbo na radiu. Njegova briljantna muzikal-
na kariera je bila prekinjena pred devetimi leti, ko se mu
je omračil um. Sedaj pa zdravilni upajo, da se jim bo po-
srečilo ga ozdraviti in privedi k pameti. Mrs. Jane Mat-
ney, psychiatrist, obrača zanj strani, kajti drugače bi igral
kar eno stran naprej in naprej.

Prvotna poročila so poročala, da je ruski maršal Ivan Bagramian, levi na sliki, s svo-
jimi četami na pohodu proti turški meji. Gornja radio slika pa nam ga kaže, ko se je v
Moskvi istočasno registriral za zasedanje v velikega sovjeta.

Kupujte Victory bonde!

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Ko je vendar poznal sleherni grm na Pogorju! Pa je res to Viševik, glej, Branu je postalo hipoma vse jasno. Silovito je stara šuma, treba bo trebiti, požigati; toda naj mar vse nje-ga čaka? Kakopa, naj se mar dedej ubija, čemu pa so sinovi tu? Sam prvenec Semdrag je že star, Mladen se je zaril v Zlodje korito, Bodin je moral v obrano, on ne bo oral Viševika. Nu, saj ga tudi Negoda ne bo, in niti Jarem. Kakor se vi-di, se bo moral Bran lotiti že sam; nu, Semdragov Strem bo pač pritegnil, tudi Mladenov Našemisl bo kavejl. — Tako modro preudarja Bran pa zre z odprtimi čmi v neskončno davnost. Čudovito jasno jo vidi in sila prijetno občutje ga pre-vzame. Kljub gosti temini vi-di vse razločno okrog sebe, le v nekak mrak se mu zdi zastrto. In kljub neprodni gošči in silnemu deblovju gazi in pro-dirja kar z lahko dalje. Stoji! Ogromna zver se je postavila predenj. Medvedka, pomislil Bran in plane za bližnje deblo. Razločno jo vidi, kako se je postavila na zadnje noge pa se mu počasi približuje. Bran za-čuti pot na čelu, ko pomišlja, s čim naj se brani. Sekire ni-ma, a kosmatinec bo zdaj zdaj savenil s šapo. Le kako da nič ne renči? Saj to je ravno o-pasno! Končno začuti nekaj v reki: plane in oplazi s puški-nim kopitom. Vtolo zabobni po gozdu. Bran se niti ne zave, da je oplazil po deblo, ampak se bliskovito odžene dalje in ga-zi in bazi, da ne čuti niti nog. Na vso moč se mu mudi, k drobni mora, na jasi jo je bil pustil in se zakolobuštraj v Viševik. O, dobri Veles! Volcje kodo popadli čredo! Dobro se tega zaveda Bran, pa bega ka-kor gnana žival. Toda pri vsem svojem begu le ne more ubrati pravega zagona, temveč gazi

CLEVELAND ORCHESTRA

ERICK LEINSDORF, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 4. aprila 8:30
Sobota 6. aprila 8:30
MISCHA ELMAN, violina
CE 7300

KADAR STE BOLNI, NE ČAKAJTE!

Obiščite dobrega zdravnika: jaz specializiram v zdrav-ljenju oslabele žil mehurja ter urinalnem kanalu. Ti po-vzročajo mnogo neprilik v telesu. V moji 15 letni skušnji v bolnišnici sem olajšal to stanje uspešno.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC
423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.
Telefon MAin 6016
(Govorim slovanski jezik)

Uradne ure: 10 do 4 pop. razen v sredo
in po dogovoru.

POPRAVLJAMO STREHE IN
VRŠIMO VSAKOVRSNA
GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za prenovljenje in popraviljanje hiš.
STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPREJ.
Vse delo je prvotno in v vaše zadovoljstvo. Ako želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna od-plaćila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.

GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

IV 5888

TAKOJ LAHKO DOPELJEMO

Električne čistilce (vacuum cleaners), FILTEX, EUREKA in ROYAL izdelka vam lahko takoj dopeljemo. Pridite k nam in si ga izberite!
Imamo tudi veliko drugih električnih hišnih potrebščin.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK, lastnik

lega osramotiti in ponižati uporno ljudstvo. Vendar jim ni šlo čisto gladko izpod rok. Mnogo že-na in deklet so spravili na ta način v sramoto, res, iz večine hiš pa niso spravili nobene ven. Na Zoranju je spehal šajmul Oglarjevo skoro na sredo vasi, a gola kakor je bila, mu je iz-trgala iz rok puško pa ga s kopitom oplazila, da se je zakot-talil po tleh. Nagota ima svo-jo posebno moč: ne pozna no-benih obzirov več; ona samo ubija. Zato je šajmulom v tem načrtu v mnogočem bridko iz-podletelo. Strajnar je moral gledati, kako so mu sramotili hčere in ženo, pa se je na smrt bolan priplazil do sekire — in hip nato se je zrušil eden z raz-klano glavo. Ni pa utegnil dvig-niti seala še na drugim, ko so ga že podrli noži.

Z Jasinja se je iztrgal neki možki pa na vso moč bežal nizdol po hribu. Šele doli v ogradah se je utavil. Oslaj je bil, zasopljen, vročičen, kakor bi ušel izpod sekire. Plazi se skozi mlado rastje, teče, teče, v podnožje Svetovita. Nima se obstanke. Tam po potih se po-di konjica, res ni varno. Vzpne se v hrib in šele visoko gori se stisne h grmu pa zadre blazne oči tja na Jasinje. Prav do sem sliši vršče pa vidi ljudi be-gati za vrtovi, čez plotove, po njivah, vsepovsod beg in vik in strahota sama. Prek Pustih leh jih nekaj plane, glej, že dirja za njimi trop konjkov. In tam gori kraj vasi, kaj je tam? O, celi roji ljudi priklenjeni na verigi! Oslaj dobro ve, kaj je tam gori, on sam se je bil strgal z verige. V grozi krične begun in pade z obra-zom na zemljo.

Na križpotu pod Jasijem se je ustavil avto. Tiho je prišel, skoro neopažen. In je stal ne-kaj časa tam, ni se mogel prav odličiti. Slednjič krene na Ja-sinje. Previdno yžji v viharu grič in se ustavi preden pride do srede vasi, ker ni bilo mogo-če dalje. In droben, suhoten človek stopi ven, ozre se okrog in se zgorzi. Tu pred neko hi-šo vidi golo ženo, ki jo bijejo šajmuli. Pred drugimi vrati vidi dekleta ven. Pri tretji hiši vršče, pri četrti vik otrok in žensk, vsepovsod tuljenje. Na sredi vasi pa stoji dolga vrsta moš-kih. Saj, ne stoji, stopicajo. Silovito bijejo z nogami; a vrsta se nagiba zdaj na to, zdaj na drugo stran. Tujec se pomakne bliže in vidi, da so vsi priklenjeni na verigi, na eni sami verigi! Pomešani so, mladeniči, možje in straci, po dva in dva za roko. Ob vrsti galopirajo konjiki, v roki vihte žilavko, nemilostno udrihajo. Pa to tuljenje, to strašno, ži-valske rjovenje! Saj ti ljudje so čisto blazni! In kako iz-gledajo. Razoglavi, raztrgani, a vsi strahovito zdelani. In še in še padajo udarci. A čim bolj pada, tem bolj besne ljud-je. Nihče ne pade na kolena, nihče ne prosi, temveč kljubu-je uporen, brca, pljuje iz sebe strašen gnev. Tujec glada čisto zlomjen. En sam razlit žolč, en sam krik, ena sama strašna kletev!

Nezmanec vidi na ustih kr-vave pene, gleda izbuljene oči, gleda nabrekli senci, vidi bru-hati gnev, vidi srd sužnjeve — in prevzame ga velika žalost. Vidi škorenj, kako silovito suva konja v vamp; in čim bolj žvi-žga po glavi bič, tem srditeje bije škorenj v konja. In nezna-ni vidi šajmula udrihati s kopitom; a tem silneje bijejo o-benji noge. In ženo vidi, ki se srdita zaganja v verigo, in dru-go tam, ki se je odgnala s sek-iro iz zadimljene hiše.

"Kristjani!" je zdajci kri-knil neznan. Kakor bi kanil solzo v bes ognja. Nihče se ni zmenil zanj. Zdajci pa steče na drugo stran, nekoga je u-zrl. Tu stoji čelnik, ki deli voj-

ščakom ukaze in ta neznan-tuži človek se postavi predenj, strupeno zaseka vanj oči pa bruhne psovko. Kar utonila je v vesoljnem rjovenju kmetov, toda čelnik je le ni mogel uta-jiti; in ko je videl tudi pogled, ki se je zadržal vanj, se je zdr-nil. V hipu se je pa spet zravn-al in zaničljivo zamahnil pro-ti neznatnemu. Vstaja suže-njev, zemlja gori pod nogami. — pa naj se meni kdo za ihto bolnih učencev! Z mečem od-žene čelnik drzneža. Ta zbeži proti svojemu avtu. Predenj se vrže mlada žena z dojenčkom v naročju. Razpuščene kite las ji padajo na razpete grudi, ši-roko odprte oči zevajo v člove-

ka. — "Fej!" zarjove blazna žena. Tujec odskoči, plane v voz.

Sunkoma beži dvirht, beži, kakor gnan od groze. Doli pred šolo postoji. Gori na oknu slo-nita učiteljici — in popotni gre in ju spravi dol. Brez ugovora mu sledita, kakor rešitelju, ki ju vede v varne kraje. Ne, z njim morata, da se prepričata, da vidita od blizu, kaj so nare-dili kristjani iz kristjanov! Avto je zdrčal na Višinje

Krik, tulenje, kakor na Ja-sinju. Izstopili so, od daleč gledali v sodni dan. Strahot-no bije boben, gneče, tam na sredi rjove, sunkoma se razte-guje, trga, še z verige. Toda

boben bije venomer. Tu bega šajmul jo vleče za las, trop otrok, usujejo se sem, za- priliki bi se je rad izne-dil, tečejo setja, kakor frfot pre- je gledalci stoje tu na gnanih tic. Tam se je spopadla ski drhita od strahu, neka besna žena s šajmulom, me velike, široko odse- Krčevito mu vleče puško iz rok, ne morejo se nagledati in ker ga ne more užugati, se resnice. sklanja, sega po kamnu, toda! (Dalje prihodnje)

JERRY BOHINC

VAM TAKOJ DOPELJE

električne in plinske peči, pralne stroje, električne čistilce raznih izdelkov, radije, nove kabinete za zamrzovanje živil, ledenice za led, nov record player, toasterje in druge električne potrebščine.

V ZALOGI IMA AVTOMATIČNE GRELCE ZA VODO NA PLIN ALI NA OLJE.

Na lahka mesečna odplačila, če želite.

NORTHEAST SALES & SERVICE

819 East 185th St.

KE 5700

Obleka za stari kraj

Iz naše velike zaloge razne obleke smo izbrali posebno pripravno za pošiljanjem svojcem v staro domo-vino, ki obleko tako zelo potrebujejo. Tej obleki smo posebno znižali cene.

Vsakega predmeta ne moremo omenjati tukaj, zato pridite v našo prodajalno na 6127 St. Clair Ave. ter si jo ogledite. Dobili boste vse mere v vsaki stvari in zares poceni. Obleka za dečke, mere 14 do 18 samo \$5.98 z 2 paroma hlač. Deške suknje mere 2 do 5 po \$2.98 in mere 14 do 17 po \$4.89.

Moške hlače od \$1.39 in več, srajce po 89c in več, jopiči po 97c in več ter mnogo drugih stvari. Razprodaja bo samo do sobote.

Gornik's
6217 ST. CLAIR AVE

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom in nečlanom
na zemljišča in posestva

po 4% obresli

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

EVERSHARP PEN
PENCIL SET

"JAMČEN ZA VEDNO

Vaše ime se
vtisne

brezplačno
ko čakate

ŽENSKI SETI -- 14.75 - 19

poleg davka

MOŠKI SETI -- 14.75 - 19

poleg davka

FRANK CERNE
JEWELRY CO.

6412 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 0465

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodništvu prijateljem in znancem prežalostno vest, da je mila smrt posegla v našo družino in nam odvzela našega draga soproga in očeta

Frank Sibenik

ki je po kratki bolezni za vedno zatislil svoje oči se preselil v večnost dne 10. februarja 1946 v starosti 59 let. Doma je bil iz Postojne.

Po opravljenih pogrebnih obredih v cerkvi v riji Vnebovzete je bil položen k večnemu počitku dne 13. februarja 1946 na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom izrekamo iskreno zahvalo Rev. lesniku za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so pokojnemu sili krsto s krasnimi vencji v zadnji pozdrav. Hvala tudi vsem, ki so darovali za svete mase, se bodo brale za mir in blag pokoj njegove srede hvala vsem, ki so darovali gotovih na škem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili pogreba ter ga spremili k zadnjemu počitku, še posebej pa nosilec krste. Lepa hvala vsem, ki so dali svoj avtomobile pri pogrebu brezplačno. Najlepša hvala tudi vsem, ki ste nam bili v pomoč in tolažbo v žalostnih dneh.

Lepa hvala Jos. Zele in Sinovi pogrebni mu vodu za vsestransko poslugi in lepo urejeni pogrebu.

Ti, predragi soproga, oče in stari oče, volja mogočnega je bila, da si nes moral zapustiti. Ob zem Tvojem grobu Ti že želimo in kličemo: počivaj mirno v hladnem grobu in plačilo večno v Spomin na Te bomo ohranili v naših srcih do nja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

MARIJA SIBENIK, roj. Zorman, soproga;

FRANK in STANLEY, sinova;

DIANA CERNIGOJ in LILLIAN PARKER, hčere;

DVA ZETA, SINHA in STIRJE VNUKI

V stari domovini zapušča mater, če je še enega brata, eno sestro in več drugih sorodnikov. Cleveland, O., 2. aprila 1946.